

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 3/2020-56

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Hedvigou Gallovou, Račianska 66, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Poprad, Úradu justičnej a kriminálnej polície Poprad v konaní vedenom pod ČVS: ORP-168/1-OVK-PP-2004, postupom Okresnej prokuratúry Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 107/2004, postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 16/2013, postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 121/2013 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 9 To 27/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti [REDACTED] n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie:

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Poprad, Úradu justičnej a kriminálnej polície Poprad (ďalej aj „vyšetrovateľ“ alebo „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-168/1-OVK-PP-2004, postupom Okresnej prokuratúry Poprad (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 107/2004, postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 16/2013, postupom Okresného súdu Prešov (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 121/2013 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 To 27/2017 (spolu ďalej aj „napadnuté trestné konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnuté trestné konanie, ktoré začalo 28. januára 2004 vznesením obvinenia sťažovateľovi, prebiehalo viac ako 15 rokov a 10 mesiacov a ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne skončené. Uznesením vyšetrovateľa bolo trestné stíhanie sťažovateľa dvakrát prerušené. Prokurátor okresnej prokuratúry podal 4. februára 2013 obžalobu na Okresnom súde Poprad, čím „*po viac ako 9 rokoch ukončil prípravné konanie*“. Z dôvodu sporu o príslušnosť krajský súd 27. februára 2014 rozhodol, že vecne príslušný je Okresný súd Prešov, ktorý rozsudkom sp. zn. 2 T 121/2013 z 31. októbra 2016 rozhodol o oslobodení sťažovateľa spod obžaloby. Na základe odvolania podaného prokurátorom okresnej prokuratúry bola vec predložená krajskému súdu (vedená pod sp. zn. 9 To 27/2017).

3. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti uviedol, že 14. marca 2019 požiadal krajský súd o konanie vo veci a 31. októbra 2019 podal sťažnosť na nečinnosť krajského súdu. Podľa sťažovateľa pri «viacerých opätovných nahliadnutiach do súdneho spisu bolo zistené, že Krajský súd Prešov od predloženia súdneho spisu Okresným súdom Prešov do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti (doba vyše 2 roky a 6 mesiacov) neurobil vo veci žiaden úkon.

Z uvedeného je zrejmé, že celé trestné konanie počínajúc od vznesenia obvinenia do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti trvá 15 rokov a 10 mesiacov (vyšetrovanie od 28.1.2004 do 9.10.2012, konanie na prokuratúre od 10.10.2012 do 4.2.2013, súdne konanie od 5.2.2013 doposiaľ) a táto dĺžka je nepochopiteľná a neospravedliteľná.

S poukazom na ustálenú judikatúru Európskeho súdneho dvora trestné konanie je potrebné pokladať za jeden celok, teda vyšetrovanie, prípravné konanie ako aj súdne konanie je z hľadiska posudzovania dĺžky trestného konania homogénnym celkom.

Neprimeraná dĺžka konania bola spôsobená predovšetkým neefektívnou a neodbornou prácou OR PZ, odboru kriminálnej polície v Poprade (pôvodný názov Odbor justičnej a kriminálnej polície) ktorá z dôvodov neprítomnosti poškodeného [REDAKOVANÉ] opakovane prerušovala trestné stíhanie a vo väzobnej veci nevyvinula takmer žiadne úsilie o relevantné vypátranie jeho pobytu, napriek tomu, že bolo zistené, že navštevuje a kontaktuje svoju bývalú manželku a dieťa.

Tento benevolentný postup vyšetrovateľa sa dial pod dozorom Okresnej prokuratúry Poprad, ktorá tolerovala nečinnosť vyšetrovateľa. Osobitne poukazujeme len na samotné „dohadovanie“ sa súdov ohľadom svojej vecnej príslušnosti, ktoré vo veľkej časti spôsobilo stav, že trvalo takmer 1,5 roka, kým po podaní obžaloby vykonal prvostupňový súd úkon vo veci samej.

Naviac od oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu v Prešove do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti Krajský súd Prešov nevykonal žiaden úkon po dobu viac ako 3 roky.

... Vyšetrovateľ mal bezprostredne po vznesení obvinenia sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] k dispozícii poškodeného (tento bol v priebehu 2 dní vypočutý v procesnom postavení svedka 3-krát), základného svedka [REDAKOVANÉ] a samozrejme obvineného, ktorý bol zadržaný bezprostredne po údajnom spáchaní skutku a následne po vznesení obvinenia vzatý do väzby, ktorá trvala viac ako 5 mesiacov.

... Domnievame sa, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] nedal svojim správaním žiaden impulz, ktorým by prispel k neúmernej dĺžke konania.

V úvode trestného stíhania bol takmer 5 mesiacov vo väzbe, pričom už pri svojich prvých výpovediach v procesnom postavení obvineného uviedol dôkazy na svoju obranu, na ktorých kontinuálne zotrval počas celého vyšetrovania (to, že tieto dostupné dôkazy neboli vyšetrovateľom vykonané mu nemôže byť na ťarchu).».

Sťažovateľ požaduje aj primerané finančné zadosťučinenie, ktoré odôvodnil tým, že je povinný trpieť stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza už od roku 2004, teda „takmer 16 rokov až do konečného rozhodnutia súdu, pričom za celú dobu mal vznesené obvinenie a následne bola podaná obžaloba, čo spôsobovalo psychickú nepohodu vyúsťujúcu až do depresívnych stavov, ktoré pretrvávajú dodnes.“.

4. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo [REDAKOVANÉ], nar... upravené v čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom:

- Okresného riaditeľstva policajného zboru Poprad - Úradu justičnej a kriminálnej polície Poprad v konaní vedenom pod ČVS: ORP-168/1-OUK-PP-2004 (správne má byť ORP-168/1-OVK-PP-2004, pozn.),

- Okresnej prokuratúry Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 107/2004,

- Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/16/2013,

- Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/121/2013,

- Krajského súdu Prešov konaní vedenom pod sp. zn. 9To/27/2017porušené bolo.

Krajskému súdu v Prešove prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

[REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadosťučinenie v sume 15.000,- Eur (slovom pätnásťtisíc Eur), ktoré sú Okresné riaditeľstvo policajného zboru Poprad v sume 5.000 € (slovom päťtisíc Eur), Okresná prokuratúra Poprad v sume 5.000 € (slovom päťtisíc Eur) a Krajský súd v Prešove v sume 5.000 € (slovom päťtisíc Eur) povinné vyplatiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] do 2 (dvoch) mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

[REDAKOVANÉ]... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 660,28 Eur, ktoré sú Okresné riaditeľstvo policajného zboru Poprad v sume 220,09 €

(slovom dvestodvadsať Eur deväť centov), Okresná prokuratúra Poprad v sume 220,09 € (slovom dvestodvadsať Eur deväť centov) a Krajský súd v Prešove v sume 220,09 € (slovom dvestodvadsať Eur deväť centov) povinné vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu...“

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 3/2020-10 zo 16. januára 2020 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k prijatej ústavnej sťažnosti a zároveň oznámili ústavnému súdu, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

II.

Vyjadrenie účastníkov konania a replika sťažovateľa

6. Na základe výzvy ústavného súdu sa k prijatej ústavnej sťažnosti vyjadrilo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove listom z 25. februára 2020, v ktorom uviedlo, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom a s poukázaním na stanovisko vyšetrovateľa navrhuje ústavnému súdu rozhodnúť tak, že označené práva sťažovateľa v napadnutom konaní postupom vyšetrovateľa porušené neboli.

V pripojenom stanovisku okresného riaditeľstva z 20. februára 2020 k námietkam sťažovateľa k jeho postupu boli uvedené tieto podstatné skutočnosti:

„V rámci vedeného vyšetrovania bol okrem iných vykonaných dôkazov realizovaný aj výsluch osoby [REDAKOVANÉ], ktorý bol vypočutý 2 x (1 krát ako svedok a jeden krát ako svedok-poškodený) a taktiež vyšetrovateľom vtedajšieho ÚJKP OR PZ Poprad bola vykonaná konfrontácia medzi sťažovateľom (ako obvineným) a svedkom [REDAKOVANÉ].

Na základe vykonaných procesných úkonov vyšetrovateľ ÚJKP OR PZ Poprad dňa 29.01.2004 spracoval podnet na podanie návrhu na vzatie do väzby obvineného [REDAKOVANÉ] a to z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. b), písm. e) vtedy platného Trestného poriadku (Zákon č. 141/1961 Zb.). Následne prokurátor OP Poprad v uvedenej veci podal podľa § 68 ods. 1 vtedy platného Trestného poriadku pod. č. sp. 2 P v 107/04-12 dňa 29.01.2004 návrh na vzatie do väzby obvineného [REDAKOVANÉ]. Okresný súd Poprad uznesením č. sp.1 Tp 29/04-12 zo dňa 30.01.2004 rozhodol o vzatí obvineného [REDAKOVANÉ]

██████ do väzby a to z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. b), písm. c) vtedy platného Trestného poriadku.

Dňa 30.06.2004 sudca Okresného súdu Poprad... prepustil obvineného ██████ (sťažovateľa) na slobodu, pričom konštatoval, že dôvody väzby... naďalej trvajú, avšak prijal peňažnú záruku v sume 200.000,-Sk s konštatovaním, že sa jedná o dostatočný inštitút nahradenia väzby.

Nad dodržiavaním zákonnosti vyšetrovania vykonával dozor prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad, ktorý vo svojom pokyne zo dňa 18.05.2004 uložil vyšetrovateľovi okrem iného aj vykonanie výsluchu svedka-poškodeného ██████, taktiež aj v pokyne zo dňa 12.08.2004 uložil vyšetrovateľovi vykonať výsluch osoby ██████, nakoľko jeho vtedajšie výpovede vzbudzujú závažné pochybnosti.

Aj na základe týchto pokynov vykonal vyšetrovateľ ÚJKP OR PZ Poprad úkony smerujúce k zrealizovaniu výsluchu ██████, kde v mesiacoch apríl 2004, august 2004 a október 2004 cestou útvarov v rámci Okresného riaditeľstva PZ Levice žiadal o vykonanie previerok k osobe ██████ za účelom zistenia miesta jeho pobytu a následného zrealizovania výsluchu. Previerky k zisteniu pobytu ██████ boli vykonávané aj napriek tomu, že dňa 3.6.2004 bolo Okresným riaditeľstvom PZ Levice na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Okresným súdom Rimavská Sobota vyhlásené pátranie po osobe ██████.

Na základe takto zisteného skutkového stavu vyšetrovateľ ÚJKP OR PZ Poprad uznesením podľa § 173 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zo dňa 29.10.2004 trestné stíhanie prerušil nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynula potreba opätovného vypočutia svedka - poškodeného, ktorého sa na výsluch zabezpečiť nepodarilo.

Ani na základe vyhláseného pátrania na osobu ██████ sa túto osobu nepodarilo vypátrať a aj Okresný sud v Rimavskej Sobote v trestnej veci vedenej na tamojšom súde proti obžalovanému ██████ vykonal konanie proti ušlému a vo veci rozhodol dňa 21.11.2007 vydaním rozsudku..., ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2008 a následne dňa 03.03.2008 Okresný súd Rimavská Sobota zrušil európsky zatýkací rozkaz na ██████ a následne bolo Okresným riaditeľstvom policajného zboru Levice pátranie po ██████ odvolané. Možno teda konštatovať,

že ani previerkami v rámci vyhláseného pátrania (pátranie vykonávalo a pátrací zväzok viedlo OR PZ Levice) sa nepodarilo osobu [REDACTED] vypátrať.

Po odvolaní pátrania vyšetrovateľ počnúc mesiacom apríl 2008 aktívne žiadal o vykonanie previerok k zisteniu pobytu osoby [REDACTED] (hlavne formou dožiadaní cez miesme príslušné útvary Policajného zboru, Sociálnu poisťovňu, Ústrednú evidenciu väzňov, Národnú ústredňu Interpol, Všeobecnú zdravotnú poisťovňu a pod.). Následne sa [REDACTED] podarilo poštou doručiť predvolanie na deň 02.09.2010, kde následne tento zaslal vyšetrovateľovi odboru kriminálnej polície... list, v ktorom sa ospravedlnil z úkonov s odôvodnením, že sa zdržiava v zahraničí. V trestnom stíhaní bolo pokračované uznesením vyšetrovateľa... zo dňa 27.9.2010 a boli vykonávané úkony smerujúce k zabezpečeniu účasti svedka - poškodeného [REDACTED] na procesných úkonoch. Taktiež ani ďalšie úkony smerujúce k zabezpečeniu [REDACTED] k výsluchu neboli úspešné o čom svedčia žiadosti vyšetrovateľa o vykonanie previerok a k vykonaniu výsluchu ako aj správy z previerok vykonané policajtmi OR PZ Levice a následné správy zo dňa 20.10.2010, 1.3.2011, 15.3.2011, 23.3.2011. Na základe uvedeného vyšetrovateľ OKP OR PZ Poprad dňa 30.3.2011 požiadal o vyhlásenie pátrania po pobyte svedka [REDACTED], kde v tento deň bolo pátranie aj riadne vyhlásené. Vyšetrovateľ... dňa 31.03.2011 trestné stíhanie... pre neprítomnosť svedka-poškodeného prerušil. Voči tomuto uzneseniu podal [REDACTED] prostredníctvom svojej advokátky sťažnosť, kde túto sťažnosť prokurátorka Okresnej prokuratúry Poprad uznesením zamietla. Dňa 12.5.2011 vyšetrovateľ OKP OR PZ Poprad vydal uznesenie podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku (zákon Č. 301/2005 Z.z.), kde dňa 12.5.2011 hol ako svedok-poškodený vypočutý na OKP OR PZ Levice k veci [REDACTED]. Toho istého dňa bolo [REDACTED] doručené predvolanie na deň 8.6.2011 za účelom vykonania konfrontácie medzi ním a obvineným [REDACTED]. Aj napriek tomu, že predvolanie na výsluch [REDACTED] riadne prevzal a prevzatie potvrdil svojim podpisom na doručenkú, ku konfrontácii sa bez ospravedlnenia v určenom termíne nedostavil a následne po telefonickom kontaktovaní zo strany vyšetrovateľa OKP OR PZ Poprad uviedol, že je v Českej republike. Na základe uvedeného vyšetrovateľ OKP OR PZ Poprad uznesením zo dňa 10.07.2011 uložil [REDACTED] poriadkovú pokutu vo výške 500,-€, pričom tento voči tomuto uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola na OKP OR PZ Poprad doručená dňa 29.09.2011,

kde prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad svojim uznesením zo dňa 14.11.2011 túto sťažnosť zamietol.

Následne ani po ďalších vykonaných opatreniach sa nepodarilo osobu [REDAKOVANÉ] zabezpečiť k úkonom trestného konania bolo zo strany vyšetrovateľa OKP OR PZ Poprade dňa 09.10.2012 vykonané preštudovanie vyšetrovacieho spisu. V zázname o preštudovaní vyšetrovacieho spisu obvinený [REDAKOVANÉ] sám uviedol, že navrhuje vykonať konfrontáciu medzi ním ako obvineným a svedkom-poškodeným [REDAKOVANÉ] ako aj vykonať vyšetrovací pokus za účasti [REDAKOVANÉ]. Uvedené z dôvodu nemožnosti zabezpečiť osobu [REDAKOVANÉ] vyšetrovateľ nezrealizoval a dôkazy zabezpečené v rámci vyšetrovania vyhodnotil ako dostačujúce a dňa 10.10.2012 podal v uvedenej veci na Okresnú prokuratúru Poprad návrh na podanie obžaloby...

Na základe uvedeného nesúhlasíme s tvrdením sťažovateľa, ktoré uviedol do ústavnej sťažnosti, že neprimeraná doba konania bola spôsobená neefektívnou a neodbornou prácou OKP OR PZ Poprad a že zo strany OKP OR PZ Poprad nebolo vyvinuté žiadne úsilie o vypátranie pobytu svedka-poškodeného [REDAKOVANÉ]. Z vyšetrovacieho spisu nevyplývajú žiadne subjektívne prieťahy zo strany vyšetrovateľa, ktorý danú vec vyšetroval. Z uvedených skutočností nijakým spôsobom nevyplýva žiadne pochybenie. Toto tvrdenie sťažovateľa je irelevantné a nemá oporu v listinných podkladoch nachádzajúcich sa vo vyšetrovacom spise. O činnosti vyšetrovateľa a jeho aktivite pri vedení vyšetrovania svedčí aj 30 vykonaných výsluchov (podozriví, svedkovia, svedok-poškodený, obvinený), 3 vykonané rekognície, ďalšie na vec sa vzťahujúce listinné podklady zabezpečené do spisu ako aj vyššie popísané úkony a dožiadania vykonané za účelom zabezpečenia [REDAKOVANÉ] k úkonom trestného konania.

Je zrejmé, že k neprimeranej dĺžke trestného konania došlo obštrukciami zo strany svedka-poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorý sa vyhýbal úkonom prípravného konania pred orgánom činným v trestnom konaní.

Z preverenia konceptu vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že trestné stíhanie v štádiu prípravného konania bolo vedené od 28.1.2004 do 10.10.2012. Trestné stíhanie bolo dvakrát prerušené pre obštrukcie na strane svedka - poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorý sa úmyselne vyhýbal osobnej účasti na procesných úkonoch a ktorého osobnú účasť sa nepodarilo zabezpečiť ani na hlavnom pojednávaní.

... Pri vykonávaní dozoru prokurátora nad vyšetrovaním tejto veci tento vo vedení vyšetrovania nezistil žiadne pochybenia a s postupom vyšetrovateľa sa stotožnil, pričom možno predpokladať, že v prípade zistenia nedostatkov pri vedení vyšetrovania by prokurátor využil svoje oprávnenie a pristúpil by napríklad k odňatiu veci vyšetrovateľovi.“

7. Za okresnú prokuratúru sa k veci prijatej ústavnej sťažnosti vyjadrila Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) prípisom č. k. 2 GÚp 16/20/1000-3 z 19. februára 2020, ktorá okrem iného uviedla, že *«sa domnieva, že sťažovateľ nepodal ústavnú sťažnosť voči okresnej prokuratúre opodstatnene.*

... Doteraz ústavný súd poskytoval ochranu označenému základnému právu len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo... Ak v čase, keď ústavnému súdu bola doručená ústavná sťažnosť, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva postupom označeného orgánu verejnej moci, ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú...

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva postupom úradu justičnej a kriminálnej polície a postupom okresnej prokuratúry, teda orgánov činných v trestnom konaní, ktoré v čase podania sťažnosti a v čase jej prijatia nedisponovali rozhodovacou kompetenciou vo veci sťažovateľa. Úrad justičnej a kriminálnej polície konal v tejto trestnej veci od 28. januára 2004 do 15. októbra 2012, kedy predložil okresnej prokuratúre návrh na podanie obžaloby. Prokurátor okresnej prokuratúry tento návrh akceptoval a 4. februára 2013 podal Okresnému súdu Poprad obžalobu pod sp. zn. 2 Pv 801/10/7706. Je potrebné dodať, že predmetná vec bola naposledy vedená na okresnej prokuratúre pod sp. zn. 2 Pv 10/15/7706.

Od 4. februára 2013 do 27. novembra 2019 prebiehalo súdne konanie, v ktorom prokurátor vystupoval ako strana konania, a teda nerozhodoval o veci sťažovateľa. Skutočnosť, že prokurátor podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, je jeho subjektívnym právom a nemôže predstavovať „prieťah“ v trestnom konaní.

Vychádzajúc z uvedeného, v čase podania ústavnej sťažnosti okresná prokuratúra nebola tým orgánom, ktorého postupom by mohlo v čase podania ústavnej sťažnosti dochádzať k prieťahom, resp. nečinnosti, ako to tvrdí sťažovateľ.

... Podľa názoru generálnej prokuratúry, okresná prokuratúra po takmer siedmich rokoch od podania obžaloby súdu nemohla žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania vedeného proti sťažovateľovi, prípadne v ňom spôsobiť prieťahy.».

Generálna prokuratúra prípisom doručeným ústavnému súdu 3. júna 2020 oznámila, že na ústnom pojednávaní netrvá.

8. Okresný súd Poprad sa k ústavnej sťažnosti vyjadril prípisom sp. zn. 1 ÚS/2020 z 26. februára 2020, v ktorom predseda tohto všeobecného súdu uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„... V predmetnej veci podľa vyjadrenia zákonného sudcu obžaloba napadla dňa 11.2.2013. Zákonný sudca uviedol, že dal pokyn na doručenie obžaloby a výzvy stranám v zmysle § 240 Trestného poriadku. Pri doručovaní obžaloby sa vyskytol problém s doručovaním poškodenému, kde bolo treba zásielku doručovať opakovane a tiež zisťovať adresu poškodeného. Poukázal aj na to, že spisový materiál bol rozsiahly a po preštudovaní spisového materiálu uznesením zo dňa 7.11.2013 rozhodol o postúpení veci Okresnému súdu Prešov.

Pokiaľ sťažovateľ namieta, že celé trestné konanie trvá od roku 2004 a nie je právoplatne ukončené som toho názoru, že táto skutočnosť nie je zapríčinená postupom Okresného súdu Poprad. Na Okresnom súde Poprad bola podaná obžaloba a po vykonaní úkonov v súvislosti s podaním obžaloby a preštudovaní spisu bolo rozhodnuté o postúpení veci. Vzhľadom na rozsiahlosť spisového materiálu, keď len prípravné konanie trvalo cca 9 rokov, bol potrebný aj určitý časový priestor na preštudovanie tohto spisového materiálu a z tohto hľadiska nepovažujem dobu počas ktorej konal vo veci Okresný súd Poprad za neprimeranú. Vzhľadom k tomu, že Okresný súd Poprad rozhodol o postúpení veci uznesením zo dňa 7.11.2013 som toho názoru, že vo vzťahu k Okresnému súdu Poprad nebola zachovaná ani lehota na podanie sťažnosti v zmysle § 124 zák. č. 314/2018 Z. z.

... V danom prípade zo strany sťažovateľa, sťažnosť na prieťahy v konaní nebola podaná a teda súdu nebola poskytnutá žiadna príležitosť na odstránenie prípadného protiprávneho stavu, pokiaľ sa sťažovateľ domnieval, že postupom Okresného súdu Poprad dochádza k porušeniu jeho základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody navrhujem sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k Okresnému súdu Poprad zamietnuť ako nedôvodnú.

Zároveň oznamujem, že súhlasím s upustením od ústneho pojednávania pred Ústavným súdom a nemám návrhy na vykonanie dokazovania.“

9. Okresný súd na základe výzvy ústavného súdu zapožičal spis a vyjadril sa k ústavnej sťažnosti prípisom sp. zn. SprO 260/2020 z 28. februára 2020, v ktorom predseda okresného súdu v podstatnom uviedol:

„Rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 2T/121/2013 zo dňa 31.10.2016 bol obžalovaný [REDAKOVANÉ] oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Poprad zo skutku právne kvalifikovaného ako trestný čin vydierania spáchaný formou spolupáchateľstva...

Okresná prokuratúra Poprad podala voči rozsudku odvolanie, ktoré bolo Okresnému súdu Prešov doručené dňa 08.11.2016. Odvolanie bolo podané bez odôvodnenia. Okresný súd Prešov prípisom zo dňa 01.02.2017 vyzval Okresnú prokuratúru Poprad na predloženie dôvodov odvolania. Okresná prokuratúra Poprad doručila odôvodnenie odvolania na Okresný súd Prešov dňa 12.06.2017. Spis bol dňa 06.07.2017 predložený Krajskému súdu Prešov na odvolacie konanie.

Okresný súd Prešov postupoval v danej trestnej veci plynulo a bez prieťahov. Vzhľadom na zložitosť právnej veci vykonal vo veci 15 hlavných pojednávaní, zároveň bolo vydané uznesenie na zabezpečenie svedka - poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorého pobyt súd v priebehu celého trestného konania zisťoval.“

V liste predseda okresného súdu zároveň vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

10. K prijatej ústavnej sťažnosti sa tiež vyjadril krajský súd prípisom sp. zn. Spr 102/2020 z 26. februára 2020, v ktorom predseda krajského súdu uviedol, že spis bol odvolaciemu súdu v predmetnej trestnej veci predložený 7. júla 2017 na základe odvolania „prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov pod sp.zn. 2T/121/2013 zo dňa 31. októbra 2016, ktorým bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby okresného prokurátora... Elektronickým podaním s platným zaručeným elektronickým podpisom

bola dňa 4. novembra 2019 krajskému súdu doručená sťažnosť obhajkyne obžalovaného podľa § 55 ods.3 Trestného poriadku s návrhom na vykonanie opatrení, smerujúcich k rozhodnutiu o odvolaní prokurátora proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Vo veci bol ďalej dňa 8. novembra 2019 nariadený termín verejného zasadnutia na deň 27. november 2019, na ktorý bol obžalovaný riadne predvolaný a o ktorom bola obhajkyňa obžalovaného riadne upovedomená dňa 21. novembra 2019 (podľa vrátenej doručenky poštovej zásielky). Zároveň bola v tejto súvislosti obhajkyňa písomne vyzvaná, aby odvolaciemu súdu oznámila, či vzhľadom na stanovený termín verejného zasadnutia v predmetnej veci, naďalej trvá na sťažnosti pre nečinnosť zo dňa 31. októbra 2019.

Pre ťažkosti s doručovaním písomných zásielok tak obžalovanému ako aj obhajkyňi, bola obhajkyňa o termíne verejného zasadnutia informovaná odvolacím súdom aj e-mailom dňa 18. novembra 2019, vrátane doručenia jej výzvy na vyjadrenie v zmysle § 55 ods. 4 Trestného poriadku, ktorých vziať na vedomie rovnako emailovou komunikáciou obhajkyňa obžalovaného dňa 18. novembra 2019 potvrdila. Dňa 22. novembra 2019 e-mailom oznámila obhajkyňa obžalovaného, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť v predmetnej trestnej veci netrvá a to vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd určil dňa 8. novembra 2019 termín verejného zasadnutia na deň 27. november 2019. Odvolací súd vo veci právoplatne rozhodol dňa 27. novembra 2019 uznesením, ktorým podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora. Spis bol po písomnom vyhotovení rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 31. januára 2020 vrátený Okresnému súdu Prešov.

Z doterajšieho konania pred Ústavným súdom SR v danom prípade vyplýva, že súbežne s konaním pred odvolacím súdom a stanovením termínu verejného zasadnutia na prejednanie odvolania podal dňa 8. novembra 2019 obžalovaný - sťažovateľ Ústavnému súdu SR sťažnosť pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy SR a Čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Stalo sa tak krátko po tom, čo podal Krajskému súdu v Prešove sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 Trestného poriadku zo dňa 31. októbra 2019, bez toho, aby vyčkal na vybavenie tejto sťažnosti, o ktorej neskôr dňa 22. novembra 2019 vyhlásil, že na nej netrvá z dôvodu, že krajský súd určil vo veci termín verejného zasadnutia na deň 27. november 2019.

... V rozpätí pár dní bola v danom prípade sťažovateľom, resp. jeho obhajkyňou, podaná v predmetnom trestnom súdnom konaní sťažnosť pre nečinnosť zo dňa 31. októbra 2019 podľa § 55 Trestného poriadku, doručená nadriadenému krajskému súdu dňa 4. novembra 2019 a rovnako v tom čase bol vo veci odvolacím súdom stanovený termín verejného zasadnutia za účelom prejednávania a rozhodnutia o odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa. Sťažovateľ, v zastúpení svojej obhajkyne, súčasne inicioval sťažnosťou zo dňa 7. novembra 2019 konanie pred Ústavným súdom SR, namietajúc rovnako nečinnosť, okrem iného aj Krajského súdu v Prešove, sťažnosťou na porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Stalo sa tak bez toho, aby obžalovaný vyčkal na rozhodnutie o sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 Trestného poriadku, príp. aby ako účastník konania inicioval zabezpečenie prípadnej nápravy vykonaním opatrení na odstránenie nedostatkov podaním sťažnosti predsedovi príslušného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov.

Ak sťažovateľ v čase podávania sťažnosti Ústavnému súdu SR nemal vyčerpané možnosti, ktoré mu Trestný poriadok v danom prípade a aj zákon č. 757/2004 Z.z. poskytuje, javí sa byť jeho ústavná sťažnosť neprípustnou.

Napokon, sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom aj Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 9To/27/2017 a Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 2T/121/2013, ktoré bolo právoplatne skončené vyhlásením rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 27. novembra 2019.

... V čase prijatia a prejednávania predmetnej sťažnosti Ústavným súdom SR už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu v sťažnosti označeného práva postupom súdu, keďže dňom 27. novembra 2019 došlo k právoplatnému skočeniu súdneho konania v predmetnej trestnej veci a súd už vo veci samej nekoná. Preto navrhujeme, aby Ústavný súd SR sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú...

V závere pre úplnosť poukazujeme, rovnako ako to už uviedol predseda príslušného senátu vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti zo dňa 20. februára 2020, na zvýšenú zaťaženosť dotknutého senátu 9To v relevantnom období rokov 2017 a 2018 a to z dôvodu odchodu viacerých sudcov Trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove, pričom

zároveň v trestnom súdnom konaní je v zmysle príslušných zákonných ustanovení spomedzi nápadu uprednostňované konanie a rozhodovanie vo väzobných veciach. “.

Aj predseda krajského súdu vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

K prípisu predseda krajského súdu pripojil aj vyjadrenie predsedu senátu krajského súdu, ktorý okrem už uvedeného navyše uviedol:

„K samotnej dĺžke konania na Krajskom súde v Prešove chcem uviesť, že v priebehu rokov 2017 - 2018 senát 9 To, ktorého som predsedom, obdobne ako ďalšie dva senáty, v ktorých som členom, mal zvýšený nápad trestných vecí, čo sa prejavilo aj v počte rozhodnutých vecí. V rámci trestného konania boli prednostne vybavované väzobné veci.

Rovnako nemôžem súhlasiť s tvrdeniami, že nešlo o zložitú vec, ako to prezentuje sťažovateľ ústavnej sťažnosti. O zložitosti veci svedčí nielen samotná dĺžka prípravného konania, ale aj konanie pred súdom prvého stupňa, kde súd prvého stupňa vykonával úkony smerujúce k zisteniu pobytu svedka poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorý sa nepodarilo zistiť ani prostredníctvom medzinárodnej právnej pomoci. Práve zisťovanie pobytu svedka malo vplyv aj na dĺžku konania pred súdom prvého stupňa.

Uvedomujem si, že samotná zaťaženosť sudcu a zložitost' veci z pohľadu rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR nie sú primárne pohľady pre hodnotenie primeranosti dĺžky konania, napriek tomu musím na tieto skutočnosti poukázať. “

11. Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 25. mája 2020 v reakcii na uvedené vyjadrenie účastníkov konania uviedla, že v plnom rozsahu zotrúva na dôvodoch uvedených v ústavnej sťažnosti, zastavajúc názor, že vo vyjadreniach účastníkov konania *„neboli uvedené také relevantné argumenty, ktoré by spochybňovali dôvody porušenia práva [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktoré sme uviedli v našej hore uvedenej ústavnej sťažnosti.*

Zároveň podotýkame, že v čase podania ústavnej sťažnosti porušenie práva [REDAKOVANÉ] na konania bez zbytočných prietahov stále trvalo.

Záverom uvádzame, že netrúvame na ústnom prejednávaní vo veci. “.

12. Ústavný súd overil priebeh napadnutého trestného konania porovnaním vyjadrení účastníkov konania s obsahom zapožičaných súdnych spisov okresného súdu a krajského súdu a keďže im zodpovedal, pre potreby ďalšieho konania z neho vychádzal.

13. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

14. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa, ktorým boli podľa neho postupom vyšetrovateľa, okresnej prokuratúry, Okresného súdu Poprad, okresného súdu a krajského súdu v napadnutom trestnom konaní spôsobené zbytočné prieskumy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

18. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

19. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

21. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citelného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (napr. II. ÚS 32/03, I. ÚS 11/08, I. ÚS 306/2016, I. ÚS 100/2017). Nemožno pochybovať o tom, že aj povaha predmetného trestného činu si vyžaduje osobitnú starostlivosť orgánov činných v trestnom konaní a všeobecného súdu o naplnenie účelu trestného konania, čo okrem iného znamená, že orgány činné v trestnom konaní a všeobecný súd majú povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania vrátane poškodených strán.

22. Pokiaľ ide o posúdenie podľa kritéria právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že konanie predstavuje z právneho hľadiska trestnú vec tvoriacu štandardnú a stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdov, preto ju nemožno považovať za právne zložitú. Podľa názoru ústavného súdu však vec sťažovateľa vykazovala určitý stupeň faktickej zložitosti, ktorý súvisel s väčším počtom svedkov, ktorých pobyt mimo Slovenskej republiky bolo problematické ustáliť, čo čiastočne ovplyvnilo dĺžku napadnutého trestného konania. O faktickej zložitosti veci svedčí aj skutočnosť, na ktorú poukázal aj krajský súd, že práve zisťovanie pobytu poškodeného [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodený“), ktorého pobyt sa nepodarilo ustáliť ani prostredníctvom medzinárodnej právnej pomoci a ktorého výsluch sa javil ako kľúčový dôkaz v prípravnom konaní, ale aj v konaní pred všeobecnými súdmi, bola tou dlhotrvajúcou prekážkou v postupe dotknutých orgánov verejnej moci, v dôsledku čoho bolo aj trestné stíhanie dvakrát prerušené.

23. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom trestnom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

24. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup vyšetrovateľa, okresnej prokuratúry, Okresného súdu Poprad, okresného súdu a krajského súdu v napadnutom trestnom konaní, pričom vychádzal z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z prehľadu súdnych spisov okresného súdu a krajského súdu, ktoré si zadovážil.

Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v trestnej veci sťažovateľa vyplýva, že napadnuté trestné konanie začalo vznesením obvinenia sťažovateľovi vyšetrovateľom uznesením z 28. januára 2004 a bolo právoplatne skončené rozhodnutím krajského súdu z 27. novembra 2019, ktorým bolo zamietnuté odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry proti oslobodzujúcemu rozsudku okresného súdu z 31. októbra 2016. Je pravdou, že také dlhé obdobie trestného konania (t. j. viac ako pätnásť rokov) sa môže na prvý pohľad javiť ako neakceptovateľné, signalizujúce zásah do základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, avšak ústavný súd pri skúmaní každého namietaného porušenia základných práv alebo slobôd musí prihliadať aj na konkrétne okolnosti prípadu.

IV.1 K namietanému postupu vyšetrovateľa a okresnej prokuratúry

25. Čo sa týka posúdenia postupu vyšetrovateľa a okresnej prokuratúry, tak ako to vyplýva aj z ústavnej sťažnosti a vyjadrenia vyšetrovateľa, trestné stíhanie sťažovateľa, ktoré začalo 28. januára 2004, bolo dvakrát prerušené. Prvé obdobie prerušenia pritom trvalo 5 rokov a 11 mesiacov (od 29. októbra 2004 do 27. septembra 2010) a druhé dva mesiace (od 31. marca 2011 do 12. mája 2011). K prerušeniam došlo z dôvodu neprítomnosti poškodeného, prípadne ďalších svedkov, čo predstavuje zákonný dôvod prerušenia trestného stíhania uvedený v § 228 ods. 2 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, podľa ktorého policajt preruší trestné stíhanie, ak nemožno pre neprítomnosť obvineného alebo svedka vec náležite objasniť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť orgánu verejnej moci (v tomto prípade vyšetrovateľa ako orgánu činného v trestnom konaní) v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (napr. II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02, IV. ÚS 280/04, ale aj III. ÚS 2/2016). Prerušenie konania, kým nedôjde k odpadnutiu prekážky postupom

predvídaným zákonom, znamená, že sa nemôžu v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov (v danej veci strany trestného konania). Ústavný súd vzhľadom na uvedené dobu, počas ktorej bolo trestné stíhanie sťažovateľa prerušené, teda celkovo šesť rokov a jeden mesiac, nepovažoval za zbytočné prieskumy.

26. Pokiaľ ide o obdobia prípravného konania mimo jeho prerušenia, tieto predstavujú celkovo dva roky a osem mesiacov. Je evidentné, že na tejto dĺžke trvania konania mala podiel predovšetkým skutočnosť, že niektorí svedkovia, ktorých vyšetrovateľ považoval za potrebné v tejto veci vypočuť (ústavný súd pritom nemôže spochybňovať potrebu nevyhnutnosti výsluchu akejkoľvek osoby ako svedka, to je výlučne na úvahe a rozhodnutí orgánu činného v trestnom konaní alebo konajúceho súdu), sa nachádzali mimo územia Slovenskej republiky a zabezpečiť ich vypočutie si vyžadovalo viac úkonov, a tým aj viac času. Poškodeného, ktorý síce bol v počiatočnom štádiu trestného stíhania (ešte pred prvým prerušením konania, pozn.) vypočutý ako svedok, sa vyšetrovateľovi aj napriek príkazu na zatknutie nepodarilo vypočuť vôbec (až 12. mája 2011 bol vykonaný jeho výsluch na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Levice, keď mu bolo doručené vyšetrovateľom aj predvolanie na 8. jún 2011 s cieľom konfrontácie). Navyše pri neskorších opätovných snahách o kontaktovanie poškodeného vyšetrovateľ neuspel ani na adresách udaných samotným poškodeným (prostredníctvom listu, pozn.), resp. zistených ako pravdepodobný pobyt orgánmi medzinárodnej policajnej spolupráce.

V období od vznesenia obvinenia sťažovateľovi (28. januára 2004) do prvého prerušenia jeho trestného stíhania (29. októbra 2004) bola okresnou prokuratúrou zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o vznesení obvinenia, uskutočnil sa výsluch sťažovateľa a viacerých svedkov a boli zabezpečené dôkazy týkajúce sa sťažovateľa.

Po tom, ako vyšetrovateľ v trestnom stíhaní pokračoval (27. septembra 2010), vykonal výsluch svedka a snažil sa zistiť pobyt poškodeného, avšak bezúspešne.

Po druhom prerušení trestného stíhania bolo rozhodnuté o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o prerušení konania, uskutočnil sa výsluch sťažovateľa, z dôvodu nariadenej konfrontácie, ktorá pre neúčast' poškodeného nebola vykonaná (8. júna 2011), mu bola

uložená poriadková pokuta. O sťažnosti poškodeného proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty rozhodovala okresná prokuratúra zamietajúcim uznesením. Opätovne boli vykonávané úkony na účely zabezpečenia poškodeného, ale neúspešne. Vyšetrovateľ podal 10. októbra 2012 návrh na okresnej prokuratúre na podanie obžaloby na sťažovateľa.

26.1 Dňa 11. februára 2013, teda po 4 mesiacoch od návrhu, okresná prokuratúra podala na Okresnom súde Poprad obžalobu na sťažovateľa.

26.2 Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k názoru, že v uvedených obdobiach (mimo prerušenia trestného stíhania) dochádzalo k plynulému vykonávaniu procesných (vyšetrovacích) úkonov smerujúcich k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa a zo strany vyšetrovateľa a ani zo strany okresnej prokuratúry v trestnom (prípravnom) konaní nedošlo k zbytočným prieťahom. Vyšetrovateľ počas vyšetrovania svojimi úkonmi reagoval na aktuálnu procesnú situáciu a postupoval tak, aby bol dostatočne zistený skutkový stav, na základe ktorého by bolo možné vo veci rozhodnúť. Obdobie namietaného postupu okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 107/2004 svojou kvalitou nemôže a ani nepredstavuje dobu, ktorú by bolo možné považovať za kvalifikovaný zbytočný prieťah, ako to má na mysli čl. 48 ods. 2 ústavy.

Navyše podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 149/02, III. ÚS 92/03, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09, II. ÚS 118/2014).

Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania ústavnej sťažnosti bolo už po podaní obžaloby na sťažovateľa prípravné konanie zo strany orgánov činných v trestnom konaní ukončené.

IV.2 K namietanému postupu okresných súdov

27. Namietané obdobie postupu Okresného súdu Poprad trvalo od 11. februára 2013 doručením obžaloby na sťažovateľa. Okresný súd Poprad následne 24. mája 2013 vyzval sťažovateľa a poškodeného na vyjadrenie k obžalobe. Poškodený súdnu výzvu neprevzal

ani opakovane, čím postupne dochádzalo k oddiaľovaniu nariadenia prípadného pojednávania vo veci. Uznesením Okresného súdu Poprad zo 7. novembra 2013 bola vec postúpená okresnému súdu, ktorý 27. januára 2014 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a vec postúpil krajskému súdu. Krajský súd uznesením z 27. februára 2014 rozhodol, že vecne príslušným na prejednanie trestnej veci sťažovateľa je okresný súd.

V trestnom konaní, kde sa rozhoduje o trestnom čine, ku ktorému malo dôjsť spáchaním viacerých skutkov v spolupáchateľstve viacerých (aj neznámych) osôb a na rôznych miestach, ako tomu bolo aj v posudzovanom prípade, sa môže posúdenie vecnej, resp. miestnej príslušnosti všeobecného súdu javiť ako problematické, a teda prichádza do úvahy aj možnosť určenia príslušnosti nadriadeným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že postup Okresného súdu Poprad, ako aj dobu, v ktorej sa riešila otázka miestnej príslušnosti súdu na konanie, v trvaní 3 mesiacov nepovažuje s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu za také, ktoré by bolo možné kvalifikovať za neprimerané „so zbytočnými priťahmi“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Navyše ešte pred rozhodnutím krajského súdu o určení príslušnosti všeobecného súdu okresný súd bezprostredne po postúpení veci z Okresného súdu Poprad začal vykonávať procesné úkony (výzvy z 19. decembra 2013 sťažovateľovi a poškodenému).

28. Ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu dospel k záveru, že v napadnutom konaní nie sú zaznamenané obdobia nečinnosti, v ktorých by okresný súd vo veci dlhšie nekonal bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka. Medzi jednotlivými úkonmi okresného súdu sa nevyskytli dlhšie obdobia nečinnosti, v rýchлом slede nariad'oval pojednávania, pričom vykonal celkom 15 hlavných pojednávanií, vypočul viacero svedkov, z dôvodu neprítomnosti niektorých svedkov na hlavnom pojednávanií bez náležitého ospravedlnenia uložil aj poriadkové pokuty. Okresný súd konal v napadnutom konaní pomerne plynulo a po 2 rokoch a 11 mesiacoch od postúpenia veci vydal 31. októbra 2016 rozsudok, ktorým oslobodil sťažovateľa spod obžaloby. Po predĺžení lehoty na vypracovanie písomného vyhotovenia bol rozsudok 6. februára 2017 doručený sťažovateľovi. Prokurátor okresnej prokuratúry podal proti rozsudku odvolanie,

ktoré písomne odôvodnil až 12. júna 2017. Okresný súd následne v primeranej lehote 7. júla 2017 predložil odvolanie a spis krajskému súdu.

Z uvedeného vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti k namietanému porušeniu označených práv postupom Okresného súdu Poprad a okresného súdu nemohlo dochádzať.

IV.3 K namietanému postupu krajského súdu

29. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu a, vychádzajúc z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, konštatuje, že posudzované konanie sa na krajskom súde začalo 7. júla 2017 predložením odvolania a 27. novembra 2019 bolo skončené uznesením vyhláseným na verejnom zasadnutí. Napadnuté trestné konanie pred krajským súdom teda trvalo 2 roky a 4 mesiace.

V posudzovanom prípade sťažovateľ bezprostredne pred podaním ústavnej sťažnosti (na poštovú prepravu podaná 7. novembra 2019, ústavnému súdu doručená 8. novembra 2019) využil aj možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 31. októbra 2019 doručil sťažnosť na prietahy v konaní s návrhom na vykonanie opatrení smerujúcich k rozhodnutiu o podanom odvolaní. Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa citovaného zákonného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, pretože 8. novembra 2019 bol krajským súdom nariadený termín verejného zasadnutia na 27. november 2019. Odvolací súd vo veci právoplatne rozhodol 27. novembra 2019 uznesením, ktorým zamietol odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry. Spis bol po písomnom vyhotovení rozhodnutia krajského súdu 31. januára 2020 vrátený okresnému súdu.

Postup krajského súdu síce nebol bez prietahov, avšak po využití účinných prostriedkov nápravy sa postup krajského súdu už prietahmi nevyznačoval, keď vo veci rozhodol do jedného mesiaca po podaní sťažnosti predsedovi krajského súdu. V okolnostiach danej veci tento ojedinelý prietah v konaní nemá charakter takého ústavne významného pochybenia v postupe krajského súdu, na základe ktorého by reálne mohol ústavný súd dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

30. Z hľadiska komplexného posúdenia napadnutého konania nemožno považovať postup orgánov činných v trestnom konaní, Okresného súdu Poprad, okresného súdu a krajského súdu za porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

31. Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia označených práv navrhol, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, a domáhal sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia a trov právneho zastúpenia. Keďže ústavný súd nevyhovel ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevyhovel ani ďalším návrhom sťažovateľa (§ 133 ods. 3 zákona o ústavnom súde *a contrario*).

32. Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu